voorstel

Zwolle

Raadsbrief

Datum 6 april 2026

Onderwerp	Jaarverslag TOR 2025 en Handhavingsuitvoeringsprogramma THOR 2026
Versienummer	1
Portefeuillehouder	Peter Snijders

Samenvatting
In het jaarverslag Toezicht Handhaving Openbare Ruimte (THOR) blikken we terug op het handhavingsuitvoeringsprogramma (HUP) 2025. We geven aan waar we op hebben ingezet en welke doelen we hebben gehaald maar ook welke niet of niet helemaal. Dit is samen met nieuwe lokale en landelijke ontwikkelingen de input voor het programma voor 2026.

In het HUP 2026 maken we inzichtelijk welke opgaven er zijn. We hebben moeten vaststellen dat de huidige capaciteit tekortschiet voor de grote opgaven waar we mee te maken hebben. Dit betekent dat we voor 2026 hele scherpe keuzes hebben moeten maken terwijl we daarnaast zullen inzetten op verdere doorontwikkeling van het team. Het programma geeft richting en is een instrument waarop sturing kan plaatsvinden. Dit geeft duidelijkheid voor het bestuur en in- en externe partners.

Bijlagen
Bijlage 1 – Jaarverslag TOR 2025
Bijlage 2 – Handhavingsuitvoeringsprogramma THOR 2026

Openbaarheid
☒ Openbaar
☐ Geheim

Wij stellen u voor kennis te nemen van:
1. Het jaarverslag Toezicht Openbare Ruimte
2. Het handhavingsuitvoeringsprogramma Toezicht en Handhaving Openbare Ruimte 2026.

Datum 6 april 2026

Inleiding
Hierbij bieden wij u het Jaarverslag TOR 2025 en het Handhavingsuitvoeringsprogramma (HUP) THOR 2026 aan (vorig jaar is besloten de naam van het team aan te passen van Toezicht openbare ruimte naar Toezicht en handhaving openbare ruimte, omdat de oude naam ten onrechte de indruk wekte dat we alleen toezicht houden).

Met het jaarverslag blikken we terug op het programma van 2025 als het gaat om de uitvoering van de taken op het gebied van toezicht en handhaving in de openbare ruimte en op het gebied van openbare orde, zoals deze worden uitgevoerd door team THOR. In het HUP van 2025 hebben we onze opgaven inzichtelijk gemaakt. Dat hebben we gedaan op basis van wettelijke taken, maatschappelijke vraag en lokaal beleid en lokale ambities. En we hebben keuzes gemaakt ten aanzien van welke opgaven we met voorrang oppakken en welke minder of geen aandacht krijgen. De inzet is gebaseerd op beschikbare capaciteit, ervaringscijfers en data van het voorgaande jaar. Het jaarverslag is de evaluatie over het HUP 2025.

Voor 2026 hebben we wederom een HUP opgesteld, waarin we opnieuw bekijken welke opgaven we hebben en hoe we hier onze beschikbare capaciteit op inzetten. De resultaten van het jaarverslag zijn ook input voor het maken van keuzes.

Kader
Er is verschillende wet- en regelgeving waar we op toezien en handhaven, zoals de APV en de Gemeentewet. Daarnaast zijn er ook verschillende beleidskaders zoals de Strategische Veiligheidsagenda. Er is geen wettelijke verplichting voor het opstellen van een uitvoeringsprogramma en een jaarverslag voor toezichts- en handhavingstaken in de openbare ruimte en op het gebied van veiligheid, zoals dit er wel is voor toezichts- en handhavingstaken op gebied van het omgevingsrecht (in het Besluit omgevingsrecht, het BOR). Voor zover het gaat om de systematiek sluiten we aan bij de kwaliteitseisen in het BOR.

Kernboodschap
Afgelopen jaar hebben we onze inzet inzichtelijk gemaakt door alle uren goed bij te houden en te monitoren. We hebben geconstateerd dat de ad hoc zaken en meldingen van inwoners meer tijd in beslag nemen dan verwacht. Het programma heeft geholpen om zicht te houden op onze doelen en bewuste keuze te maken bij het bijsturen.

De conclusies uit het jaarverslag hebben consequenties voor het HUP 2026. Aangezien het bij ad hoc taken gaat om taken die niet planbaar zijn maar ook niet kunnen blijven liggen is besloten om hiervoor in 2026 meer tijd te reserveren. Als gevolg daarvan komen andere taken, ook taken die we prioritair vinden, in de knel. In het programma wordt dat inzichtelijk in de tabel waarin capaciteit aan de taken wordt gekoppeld. Zo geven we inzicht in de scherpe keuzes die zijn gemaakt.

Het betekent in ieder geval dat er met name voor de omslag van re-actief naar pro-actief toezicht en meer wijkgericht werken dit jaar niet de gewenste capaciteit kan worden vrijgemaakt.
Wel willen we dit jaar komen met een voorstel om slimmer met meldingen om te gaan zodat er in volgende jaren meer ingezet kan worden op uitvoering van de wijkplannen.

Datum 6 april 2026

Toelichting
In het jaarverslag 2025 leggen we verantwoording af over onze inzet en keuzes die gemaakt zijn. De belangrijkste conclusies op basis van het jaarverslag staan hierna vermeld.

In 2025 is de meldingsbereidheid van inwoners duidelijk toegenomen, zichtbaar over vrijwel alle thema's. Met name meldingen rondom bedelen, demonstraties, dak- en thuislozen, vuurwerk, containers, fietsen in voetgangersgebieden en jeugdoverlast laten een sterke stijging zien.

Tegelijkertijd is de druk op het team toegenomen door extra verzoeken vanuit de organisatie voor toezicht en handhaving, die grotendeels niet konden worden gehonoreerd omdat deze buiten de vastgestelde prioriteiten en capaciteit vielen. We hebben zoveel mogelijk ingezet op de in het programma gestelde prioriteiten, te weten teamontwikkeling, wijkgericht werken, afval, verwarde personen, horeca en ondermijning maar hierbij niet alle gestelde doelen gehaald.

Op de gestelde prioriteiten hebben we de volgende doelen behaald:
- We hebben wijkplannen opgesteld,
- We hebben, preventieve acties uitgevoerd, veel meldingen opgepakt ook samen met afvalcoaches en hierdoor beter inzicht afstemming en taakverdeling met de afvalcoaches,
- Inzicht in de partijen die betrokken zijn bij de aanpak van personen met verward gedrag en getraind in hoe we in de praktijk mensen met verward gedrag het beste kunnen benaderen en samenwerken met de partners;
- De jeugdboa's zijn aan de slag gegaan, hebben opleiding gevolgd en hebben hier tools gekregen die ze kunnen toepassen in de praktijk.

We hebben onze doelen niet of slechts voor een klein deel gehaald als het gaat om:
- Horeca omdat er door het verloop en uitval van personeel ook een achterstand was ontstaan in de benodigde opleidingen, waardoor er te weinig mensen waren met de juiste bevoegdheden.

Door het hoge aantal meldingen is het niet gelukt om de gewenste beweging van reactief naar proactief werken te maken. Hoewel de afhandeltijden in de tweede helft van het jaar zijn verbeterd, blijft de inzet voornamelijk reactief. Om deze situatie te doorbreken, zijn voor 2026 scherpere keuzes nodig in prioritering, inzet en servicenormen, inclusief de mogelijkheid om niet alle meldingen op te pakken of langere afhandelingstermijnen te hanteren.

De belangrijkste keuzes die we in het Handhavingsprogramma 2026 hebben gemaakt zijn:
- Wijkgericht en proactief werken is nog steeds ons doel en daarom genoemd als prioriteit maar dit jaar kunnen we er niet de gewenste capaciteit voor vrijmaken, dus de omslag zal meer tijd vergen. Er wordt wel gewerkt met wijkplannen zodat de inzet op meldingen en wijkgericht werken zich richt op de specifieke opgave van een stadsdeel.
- Afval blijft een prioritaire taak. We willen in nauwere samenwerking met het team afval- en grondstoffen en de afvalcoaches zoeken naar meer mogelijkheden om naleefgedrag te verbeteren.

- Het toezicht op het horeca- en terrassenbeleid en coffeeshops blijft een prioriteit en daar gaan we dit jaar controles op uitvoeren. Ondanks dat hiervoor relatief weinig uren beschikbaar zijn, is het wel belangrijk te starten met een inhaalslag van de controles.
- Op het thema jeugd zorgen we ervoor dat de jeugdboa's bijdragen aan de integrale aanpak om te voorkomen dat jongeren betrokken raken bij de criminaliteit en de groepsaanpak voor jeugd. We zorgen dat ze daarvoor de juiste vaardigheden hebben en daarmee hun taak volwaardig kunnen oppakken.
- In 2026 maken we voorzichtig een start met de verkenning voor het uitvoeren van de controles op prostitutiebedrijven.
- We blijven melding gestuurd werken waarbij we weten dat niet alle meldingen (13.098) worden opgepakt en ook zeker niet binnen de vastgestelde termijn van 5 dagen. We willen dit jaar een voorstel uitwerken voor het slimmer omgaan met meldingen om hierin de juiste keuzes te maken en deze goed te kunnen uitleggen.

Maatschappelijk draagvlak & participatie
Het programma geeft uitvoering aan beleid en bij de vertaling van het beleid naar concrete doelen voor toezicht en handhaving. Er is ook gekeken naar de doelen van partners waarmee we samenwerken en naar de uitkomsten van het Buurt- voor Buurtonderzoek. Zo proberen we de inzet van handhaving af te stemmen op de behoeften uit de samenleving.

Communicatie
Het programma wordt gepubliceerd op onze gemeentepagina.

Duurzaamheid
N.v.t.

Financiën
Het programma zorgt ervoor dat we uitvoering geven aan de doelen die in begroting gesteld zijn.

Risico's
N.v.t.

Vervolg
Het jaar 2026 is al begonnen en de uitvoering van het HUP is in gang. We houden vast aan de in het HUP uitgezette koers en we zetten in op het behalen van de gestelde doelen en tussentijds monitoren. Het kan zijn dat we ondanks de scherpe keuzes toch tussentijds nog doelen bij moeten stellen. Het HUP geeft dan richting.

Openbaarheid
Deze beslisnota en alle bijlagen zijn openbaar.

Burgemeester en wethouders van Zwolle,

Datum 6 april 2026

burgemeester, Peter Snijders

secretaris, Dick Emmer